

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ
Кафедра: графіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

О.В. Соболев

«18» жовтня 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ ФОТОГРАФІЇ»

СВО: Бакалавр

Галузь знань: 02 «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО»

Спеціальність: 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

Освітньо-професійна програма: «Графіка»

Факультет: «Образотворче мистецтво»

Харків — 2018

Робоча програма «ОСНОВИ ФОТОГРАФІЇ» для студентів третього курсу
освітньо-професійної програми «Графіка», 11 с.

«4» квітня 2018

Розробник — доцент, к. т. н. Супрун Олександр Данилович.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Графіка».

Протокол № 10 від «5» квітня 2018 р.

В. о. завідувача кафедри «Графіка» [підпис] Іващенко О.В.

Узгоджено:

Декан факультету «Образотворче мистецтво» [підпис] Шевченко В.Я.

Завідувач навчального відділу ХДАДМ [підпис] Жернокльова Г.О.

Завідувач заочного відділення [підпис] Токар М.І.

Схвалено Методичною радою ХДАДМ

Протокол № 4 від 18.04 2018 р.

АНОТАЦІЯ

до навчальної дисципліни «Основи фотографії».

Дисципліна «Основи фотографії» входить до кола професійно-орієнтованих дисциплін підготовки бакалавра графіки і вивчається протягом п'ятого семестру третього курсу.

Дисципліна є практичним курсом. Курс спрямований на вивчення основ фотографії. Обсяг курсу достатній для вивчення та засвоєння в подальшому курсів дисциплін «Цифрова фотографія» та «Фотографіка».

Дисципліна вивчається студентами протягом 3 курсу (3 кредити ECTS, 90 навчальних годин, в тому числі 45 годин — аудиторні заняття (лекції - 4 години, практичні заняття-41 година) та 45 годин відведені самостійним заняттям. Формою контролю є екзаменаційний перегляд.

ANNOTATION

to educational discipline «Essential photography».

Discipline of «Essential photography» is one of the professional-oriented disciplines of preparation of bachelor of graphic and is studied during in the 5 semester of the third of year.

Discipline is the practical course directed. Discipline presents itself practical course. The course is oriented on study and mastering the base to applied photography. The course volume sufficient later on studied and mastering course «Digital Photography» and «Photography».

Discipline is studied by students during the 3 course (3 credits ESTS, 90 educational hour, including 45 hours – audience employments (lectures-4 hour, practical employments-41 hours) and 45 hours – independent employments. By form to the control there are the examination viewing.

АННОТАЦИЯ

к учебной дисциплине «Основы фотографии».

Дисциплина «Основы фотографии» относится к одной из ведущих профессионально-ориентированных дисциплин подготовки бакалавров-графиков и изучается на протяжении пятого семестра третьего курса.

Дисциплина представляет собой практический курс. Курс ориентирован на изучение основ фотографии. Объем курса достаточен для изучения и освоения в дальнейшем курсов дисциплин «Цифровая фотография» и «Фотографика».

Дисциплина изучается студентами на протяжении 3 курса (3 кредита ECTS, 90 учебных часов, в том числе 45 часов – аудиторные занятия (лекции-4 часа, практические занятия - 41 час) и 45 часов отведены на самостоятельная работа. Формой контроля успеваемости является экзаменационный просмотр.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»	Професійної і практичної підготовки (за вибором)	
Модулів: 2	Спеціальність: 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 5		3-й	3-й
Індивідуальні науково-дослідні завдання не передбачені	Спеціалізація (професійне спрямування): «Графіка»	Семестр	
		5-й	5-й
Лекції			
4 годин		0 - годин	
Загальна кількість годин: 90	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Практичні, семінарські	
		41 година	11 годин
Самостійна робота			
45 годин		79 годин	
Тижневих годин для денної форми навчання: -аудиторних: 3 год. в 5 семестрі; -сам. роботи: 3 год. в 5 семестрі		Види контролю: модульний та екзаменаційний перегляди	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

- для денної форми навчання - 100 %;
- для заочної форми навчання - 14 %.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Дисципліна «Основи фотографії» спрямована на системне вивчення технічних та образотворчих засобів фотографії.

2.2. **Мета** дисципліни «Основи фотографії» –вивчення і засвоєння не стільки технічних основ фотографії, скільки опанування образотворчими засобами фотографії та техніко-технологічними прийомами їх виконання в обсягах достатніх :

- для успішного наступного вивчення курсів «Фотографіка» чи «Цифрова фотографія»;
 - для самостійного виконання типових фотографічних робіт з повсякденної практики художників-графіків.
- 2.3. Ключові завдання** дисципліни «Основи фотографії» полягають:
- в послідовно-системному практичному засвоєнні головних питань техніко-технологічного підґрунтя фотографії та її основних образотворчих засобів;
 - в креативному розвитку особистого фотографічного бачення.
- 2.4.** По завершенні курсу «Основи фотографії» студенти повинні **знати:** основні моменти з історії виникнення та розвитку фотографії, головні відомості з фізичних основ фотографії, ази правил, схем і технологій виконання фотозйомки при дії не тільки природного але й штучного освітлення, класифікацію основних жанрів фотографії, поширені ключові образотворчі засоби фотографії.
- 2.5.** Засвоївши курс «Основи фотографії» студент повинен **уміти** використовувати закони лінійної і тональної перспективи, обґрунтовано обирати точку зйомки, визначати оптимальні з точки зору композиційної побудови фотознімків межі кадру, обирати ефективно і ефектно освітлення при фотозйомці а також доречно і ефективно користуватись образотворчими засобами фотографії.
- 2.6.** Підсумком вивчення дисципліни та після виконання практичних завдань курсу «Основи фотографії» мають стати **навички** в підготовці, організації та проведенні робіт творчої фотозйомки.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ №1. СТВОРЕННЯ ІЛЮЗІЇ ТРИВИМІРНОСТІ В ФОТОГРАФІЇ.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД ФОТОГРАФІЇ.

Тема 1. Історія фотографії. Знайомить з історією виникнення та етапами розвитку фотографії, її кроками по сходинкам технічного прогресу. Дагеротип, негативно-позитивний процес, галогено-срібний та альтернативні процеси в фотографії, одноступеневий (слайд) процес, цифровий процес та інші. Ази фізико-хімічних і фізичних основ фотографії.

Тема 2. Предмет фотографії. Розглядає сучасний стан розвитку фотографії, термінологію як класичного так і цифрового фотографічних процесів. Містить огляд різновидів та жанрів фотографії. Розглядає застосування фотографії в галузі мистецтва і зокрема в графіці.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ВТІЛЕННЯ ЗАКОНІВ ПЕРСПЕКТИВИ В ФОТОГРАФІЇ

Тема 3. Лінійна перспектива. Розглядає застосування законів лінійної перспективи для відтворення ілюзії глибини (тривимірності) на плоских фотографічних зображеннях. Опановується шляхом виконання завдань по створенню фотографічних зображень переконливо демонструючих прояви лінійної перспективи. Можливі теми практичних завдань, наприклад, такі: лінії сходження, масштабний фактор, фактор перекриття, ширококутна перспектива, телеперспектива, ракурс та інші.

Тема 4. Тональна перспектива. Розглядає застосування законів тональної перспективи для відтворення ілюзії глибини (тривимірності) на плоских фотографічних зображеннях. Опановується шляхом виконання завдань по створенню фотографічних зображень переконливо демонструючих прояви тональної перспективи. Можливі теми практичних завдань, наприклад, такі: етюд монохромної тональної перспективи, етюд повітряної перспективи, етюд кольорової перспективи та інші.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ВІДТВОРЕННЯ ІЛЮЗІЇ ГЛИБИНИ (ОБ'ЄМУ) ОСВІТЛЕННЯМ.

Тема 5. Освітлення та відтворення ілюзії тривимірності простору. Присвячена вивченню залежності якості створеної ілюзії глибини зображення від параметрів діючого освітлення. Пропонує дослідити вплив чинників та параметрів рівномірного як розсіяного так і спрямованого освітлення (передньо-бокове, бокове, задньо-бокове, контрове) на якість створення виразної ілюзії глибини простору фотографічних зображень. З'ясовує вплив виду освітлення планів на виразність відтворення ілюзії глибини простору на плоских фотографічних зображеннях. Засвоєння матеріалів теми відбувається шляхом виконання відповідних практичних завдань.

Тема 6. Відтворення ілюзії форми (об'єму) предметів (об'єктів) освітленням. Тема присвячена з'ясуванню впливу параметрів освітлення на ефективність відтворення ілюзії об'єму предметів на плоских фотографічних зображеннях. Засвоєння матеріалів теми відбувається шляхом виконання відповідних практичних завдань.

МОДУЛЬ №2. КОМПОЗИЦІЙНА ПОБУДОВА ФОТОГРАФІЇ.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ЗАСОБИ КОМПОЗИЦІЇ В ФОТОГРАФІЇ.

Тема 7. Точка зйомки і композиція кадру. Розглядає залежність композиційної побудови фотографічного зображення від належного вибору точки зйомки. З'ясовується наявний зв'язок між точкою зйомки і планами фотографічного зображення. При виконанні практичних завдань студенти мають наглядно продемонструвати та підтвердити залежність композиції кадру від розташування точки зйомки. А ще потрібно якісно проілюструвати залежність композиції кадру, а саме розташування планів зображення від належного вибору точки зйомки.

Тема 8. Визначення меж фотографічного зображення. Вивчає способи вибору або ж визначення меж кадру при зйомці. Окрім того при нестандартних пропорціях розмірів фотографічного зображення виникає потреба в застосуванні прийому кадрирування. Практичні завдання мають проілюструвати вибір необхідних меж кадру,

або на прикладах обґрунтовано продемонструвати застосування нестандартних пропорцій сторін для окремих фотографічних зображень.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. АКЦЕНТ.

Тема 9. Світловий акцент. Висвітлює застосування локального освітлення за для створення композиційного акценту на певному об'єкті чи плані. Набуття практичних знань і навичок теми здійснюється шляхом виконання практичних завдань.

Тема 10. Інші способи створення акценту. Розглядає інші різновиди створення акценту в композиціях, такі, наприклад, як акцент кольором, акцент глибиною різкості, правило золотого перетину та інші. Практичні знання і навички з цієї теми здійснюється шляхом виконання практичних завдань.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1. СТВОРЕННЯ ІЛЮЗІЇ ТРИВИМІРНОСТІ В ФОТОГРАФІЇ.								
Змістовий модуль 1. ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД ФОТОГРАФІЇ.								
Тема 1. Історія фотографії	3	1	-	2	3	-	2	1
Тема 2. Предмет фотографії	2	1	-	1	2	-	1	1
Разом за змістовим модулем 1	5	2	-	3	5	-	3	2
Змістовий модуль 2. ВТІЛЕННЯ ЗАКОНІВ ПЕРСПЕКТИВИ В ФОТОГРАФІЇ								
Тема 3. Лінійна перспектива	7	-	4	3	7	-	1	6
Тема 4. Тональна перспектива	6	-	3	3	6	-	1	5
Разом за змістовим модулем 2	13	-	7	6	13	-	2	11
Змістовий модуль 3. ВІДТВОРЕННЯ ІЛЮЗІЇ ГЛИБИНИ (ОБ'ЄМУ) ОСВІТЛЕННЯМ.								
Тема 5. Відтворення ілюзії тривимірності простору освітленням.	12	1	5	6	12	-	1	11
Тема 6. Відтворення ілюзії форми (об'єму) предметів (об'єктів) освітленням	12	-	6	6	12	-	1	11
Разом за змістовим модулем 3	24	1	11	12	24	-	2	22
Усього годин на модуль М1	42	3	18	21	42	-	7	35
Перегляд модулю 1								
Модуль 2. КОМПОЗИЦІЙНА ПОБУДОВА ФОТОГРАФІЇ.								
Змістовий модуль 4. ЗАСОБИ КОМПОЗИЦІЇ В ФОТОГРАФІЇ.								
Тема 7. Точка зйомки і композиція кадру	18	1	8	9	18	-	1	17
Тема 8. Визначення меж фотографічного зображення.	12	-	6	6	12	-	1	11
Разом за змістовим модулем 4	30	1	14	15	30	-	2	28
Змістовий модуль 5. АКЦЕНТ.								
Тема 9. Світловий акцент.	12	-	6	6	12	-	1	11
Тема 10. Інші способи створення акценту.	6	-	3	3	6	-	1	5
Разом за змістовим модулем 5	18	-	9	9	18	-	2	16
Усього годин на модуль М2	48	1	23	24	48	-	4	44
Усього годин на дисципліну	90	4	41	45	90	-	11	79
Перегляд модулю 2								
Екзаменаційний перегляд								

5. ТЕМИ СЕМІНАРСКИХ ЗАНЯТЬ.

5.1. Програмою не передбачається проведення семінарських занять.

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.

6.1. Головний спосіб надбання основних знань і навичок передбачений в цьому курсі полягає в роботі по виконанню низки практичних завдань.

6.2. Теми практичних завдань реперно (точково) охоплюють всі розділи програми курсу та розробляються або уточнюються окремо при щорічній підготовці до виконання практичних занять.

6.3. Вибір варіанту креативного вирішення кожного практичного завдання приймається студентом самостійно, але уговорюється і узгоджується з викладачем.

6.4. Головний підсумок успішного виконання програми курсу «Основи фотографії» полягає в отриманні та закріпленні знань, що набуті шляхом застосування опанованих образотворчих засобів фотографії.

6.5. ЧАСОВІ ОБСЯГИ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ.

№№ з/п	Теми практичних завдань	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	2	3	4
МОДУЛЬ №1			
Змістовий модуль 1. ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД ФОТОГРАФІЇ.			
1	Тема 1. Історія доцифрової фотографії	-	2
2	Тема 2. Предмет фотографії	-	1
Разом за змістовим модулем 1		-	3
Змістовий модуль 2			
3	Тема 3. Лінійна перспектива. Створити етюд демонструючий виразне втілення лінійної перспективи, котрий виконується в будь-якому жанрі фотографії. Варіанти: наявні чи умовні лінії сходження, масштабний фактор, фактор перекриття, ширококутна перспектива, телеперспектива, нижній ракурс, верхній ракурс).	4	1
4	Тема 4. Тональна перспектива Сйомка етюду тональної (повітряної, кольорової) перспективи.	3	1
Разом за змістовим модулем 2		7	2
Змістовий модуль 3			
5	Тема 5. Відтворення ілюзії тривимірності простору освітленням. Пропоновані варіанти: лобове, передньо-бокове, бокове, задньо-бокове, контрове освітлення (спрямоване чи розсіяне).	5	1
6	Тема 6. Відтворення ілюзії форми (об'єму) предметів (об'єктів) освітленням. Відтворення ілюзії об'єму предметів освітленням. Варіанти рішень: освітлення лобове, передньо-бокове, бокове, задньо-бокове, контрове (спрямоване або розсіяне освітлення).	6	1
Разом за змістовим модулем 3		11	2
РАЗОМ ЗА МОДУЛЕМ №1.		18	7
Проміжний контроль (перегляд модулю №1)			
МОДУЛЬ №2			
Змістовий модуль 4			
5	Тема 7. Точка зйомки і композиція кадру.	8	1
8	Тема 8. Визначення меж фотографічного зображення. Кадр. Кадрирування.	6	1
Разом за змістовим модулем 4		14	2
Змістовий модуль 5			
9	Тема 9. Світловий акцент.	6	1
10	Тема 10. Інші способи створення акценту. Акцент кольором, акцент глибиною різкості, правило золотого перетину та інші.	3	1
Разом за змістовим модулем 5		9	2
РАЗОМ ЗА МОДУЛЕМ №2.		23	4
УСЬОГО ЗА V СЕМЕСТР		41	8
УСЬОГО НА ДИСЦИПЛІНУ		41	8

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

7.1. Програмою не передбачається проведення лабораторних занять.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

8.1. Зміст самостійної роботи в засвоєнні теоретичного курсу полягає в поглибленні та розширенні набутих знань по літературним джерелам та з мережі INTERNET.

8.2. Програмою передбачена не тільки позааудиторна робота при виконанні практичних завдань, але й певна самостійна складова в практичній роботі студентів під час аудиторних занять

8.3. До самостійної роботи віднесена зйомка при існуючому освітленні, зокрема, натурна (плернерна) зйомка.

8.4. До самостійної позааудиторної роботи студентів денного відділення належать всі види фотозйомки по за межами учбової фотостудії, обробка фотографічних зображень на ПК, а також такі види практичної роботи як:

«Добір предметів», «Виготовлення ескізних фотографій», «Виготовлення остаточних фотографій», «Оформлення порт фоліо» та інші.

6.5. Самостійна позааудиторна робота у студентів-заочників становить домінуючу частину практичної роботи.

8.6. Повнота та якість виконання самостійної роботи має бути підтверджена шляхом надання в підсумковій портфоліо етюдних світлин, перелік, зміст і кількість яких обумовлені в кожному завданні.

8.8. ЧАСОВІ ОБСЯГИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ.

№№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	2	3	4
V СЕМЕСТР			
МОДУЛЬ №1			
Змістовий модуль 1			
1	Тема 1. Історія фотографії. Вивчення техніко-технологічних основ фотографії та її жанрів по літературним джерелам та мережі Internet.	2	1
2	Тема 2. Предмет фотографії. Ознайомлення зі станом розвитку фотографії, термінологією як класичного, так і цифрового фотографічних процесів. З'ясування різновидів та жанрів фотографії. Дослідити застосування фотографії в галузі мистецтва і зокрема в мистецтві графіки. Джерело пошуку інформації: мережа Internet; учбова та інша література по фотографії .	1	1
Разом за змістовим модулем 1		3	2
Змістовий модуль 2			
3	Тема 3. Лінійна перспектива. Варіантна зйомка світлин-етюдів з виразною демонстрацією лінійної перспективи (наявні та умовні лінії сходження, масштабний фактор, фактор перекриття, телеперспектива, ширококутна перспектива, ракурс та інші.	3	6
4	Тема 4. Тональна перспектива. Зйомка варіантів чорно-білого або монохромного етюд тональної перспективи. Зйомка етюдів повітряної перспективи.. Зйомка етюдів кольорової перспективи.	3	5
Разом за змістовим модулем 2		6	11
Змістовий модуль 3			
5	Тема 5. Відтворення ілюзії тривимірності простору освітленням. Відтворення ілюзії глибини простору за допомогою спрямованого чи розсіяного освітлення (передньо-бокове, бокове, задньо-бокове, контрове)	5	11
6	Тема 6. Відтворення ілюзії форми (об'єму) предметів (об'єктів) освітленням. Виразне (ефективне) відтворення ілюзії об'єму предметів (об'єктів) на пласких фотографічних зображеннях за допомогою освітлення.	6	11
Разом за змістовим модулем 3		12	22
РАЗОМ ЗА МОДУЛЕМ №1.		21	35
МОДУЛЬ №2			
Змістовий модуль 4			
7	Тема 7. Точка зйомки і композиція кадру. Ілюстративна зйомка, що демонструє вплив вибору точки зйомки на композицію кадру, тоб-то залежність композиції кадру від розташування точки зйомки. Ілюстративна зйомка за для демонстрації вибору планів зображенн, а саме залежність розташування планів зображення від належного вибору точки зйомки.	9	17
8	Тема 8. Визначення меж фотографічного зображення. Зйомка етюд що демонструє вибір меж фотографічного зображення: належним вибором меж кадру (точкою зйомки, вибором оптики) або кадрируванням.	6	11
Разом за змістовим модулем 4		15	28
Змістовий модуль 5			
9	Тема 9. Світловий акцент. Варіантна пошукова зйомка.	6	11
10	Тема 10. Інші способи створення акценту. Ескізно-пошукова зйомка для демонстрації застосування акценту: глибиною різкості; кольором; правилом золотого перетину чи іншим.	3	5
Разом за змістовим модулем 5		9	16
РАЗОМ ЗА МОДУЛЕМ №2.		24	44
УСЬОГО ЗА V СЕМЕСТР		45	79
УСЬОГО НА ДИСЦИПЛІНУ		45	79

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

9.1. Робоча програма з дисципліни «Основи фотографії» передбачає не тільки високий ступінь самостійності в роботі над практичними завданнями, але й суцільно індивідуальний підхід до виконання кожного з передбачених програмою завдань, котрі у кожного студента повинні мати оригінальне графічне рішення.

9.2. Індивідуальна участь студента в студентській науково-дослідницькій роботі та участь в творчих виставках додатково заохочується бонусно-рейтинговими балами (до семи балів - за наукову статтю і до чотирьох балів за участь у виставках творчими роботами)

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

10.1. Метод повідомлення нових знань — методично обумовлена практична робота при послідовному виконанні передбачених програмою завдань по запропонованим методикам (алгоритмам).

10.2. Основна форма засвоєння курсу — практична робота по виконанню семестрових завдань.

10.3. Мета запропонованих програмою завдань - отримання мінімально-достатнього початкового обсягу знань і навичок шляхом їх виконання.

10.4. В ході роботи над практичними завданнями вагомим методичним фактором виступає постійний принцип зростання складності.

10.5. Повнота і достатність курсу забезпечує належний вибір послідовності ключових («реперних») тем. Засвоєння «реперної» теми дозволить, в подальшому виконувати фотороботи з кола подібних і суміжних тем.

10.6. Основним дидактичним принципом дисципліни є послідовне зростання складності учбового матеріалу.

10.7. Побудова завдань програми дисципліни «Основи фотографії» на третьому курсі відповідає за засвоєння азів фундаментальних знань з фотографії, та набутті практичного досвіду зйомки в її окремих жанрах.

10.8. Програма передбачає обов'язкове засвоєння певних алгоритмів виконання в технічній частині завдань бо це забезпечує гарантоване досягнення потрібних результатів.

10.9. Індивідуально-самостійний підхід до навчального процесу для студентів означає, що викладач не втручається в процес прийняття творчих рішень а його роль як керівника, в першу чергу, є консультативною.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

11.1. Програмою передбачені рубіжні етапи контролю отриманих студентами знань у формі поточних переглядів результатів ескізно-пошукових зйомок і практичного засвоєння учбового матеріалу по результатам виконання завдань.

11.2. Поточний контроль призначений не стільки для оцінки успішності, скільки для контролю правильності «навігації» студентів в ході виконання завдань.

11.3. Закладений в програму модульний перегляд на восьмому тижні призначений для оцінки першого з двох семестрових модулів і має поліпшувати регулярність завантаження студентів в роботі на протязі семестру.

11.4. Модульний і підсумковий контроль здійснюється у формі екзаменаційних переглядів і визначає рівень і якість засвоєння знань.

11.5. Екзаменаційна оцінка залежить не тільки від результатів перегляду, але й від змісту і якості підсумкових семестрових портфоліо.

11.6. Портфоліо повинно містити не тільки кінцеві світліни з екзаменаційного перегляду, але й демонструвати увесь шлях (етапи роботи) по виконанню завдань (пошуки, ескізи, попередньо-пошукова зйомка, ескізно-пошукова зйомка і таке інше).

11.7. Склад і зміст портфоліо визначається в умовах семестрових завдань.

12. РОЗПОДІЛ РЕЙТИНГОВИХ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

12.1. Оцінка якості виконання тем практичних завдань, змістових модулів та семестрових модулів визначається за результатами переглядів згідно шкали оцінювання.

12.2. Шкала оцінювання від ХДАДМ, ECTS та загальнонаціональна наведена нижче (дивись табл. 12.1.)

Таблиця 12.1. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Бали за шкалою ХДАДМ	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
75–81	C	
64–74	D	задовільно
60–63	E	
35–59	FX	незадовільно з повторним екзаменаційним переглядом
0–34	F	незадовільно з повторним вивченням курсу

12.3. Критерії оцінки знань та умінь студентів з дисципліни «Основи фотографії».

90-100 балів («відмінно» за національною шкалою, **A** - за шкалою **ECTS**) може отримати студент, який в повному обсязі опанував теоретичний та практичний матеріал курсу, виявив самостійність і творчий підхід в прийнятті рішень, при виконанні завдань, професійно виконав усі завдання, надав досконале підсумкове семестрове портфоліо.

82-89 балів («добре» за національною шкалою, **B** - за шкалою **ECTS**) отримує студент, який добре опанував практичний і теоретичний курс, вчасно та якісно впорався з усіма завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, надав якісне підсумкове семестрове портфоліо, але при цьому зробив декілька несуттєвих помилок.

74-81 балів («добре» за національною шкалою, **C** - за шкалою **ECTS**) отримує студент, який в цілому добре опанував практичний і теоретичний курс, вчасно і якісно впорався з більшістю завдань, творчо підійшов до їх виконання, але допустив істотні помилки.

64-73 балів («задовільно» за національною шкалою, **D** - за шкалою **ECTS**) отримує студент, що не в повному обсязі опанував практичний та теоретичний курс, справився з більшістю завдань але виконав їх на недостатньо професійному рівні, та має певні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).

60-63 балів («задовільно» за національною шкалою, **E** - за шкалою **ECTS**) отримує студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, в цілому справився з поставленими завданнями, але виконана робота має суттєві недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, тощо).

35-59 балів («незадовільно» за національною шкалою, **FX** - за шкалою **ECTS**) отримує студент, який не впорався із головними задачами дисципліни (не опанував більшість тем практичного курсу), допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні підсумки проміжного і остаточного перегляду. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна додаткова робота по виконанню усіх завдань дисципліни відповідно програми курсу і повторна передача.

1-34 балів («незадовільно» за національною шкалою, **F** - за шкалою **ECTS**) отримує студент, який не володіє знаннями з усіх модулів дисципліни, не виконав програми курсу, не впорався з проміжним і екзаменаційним переглядом. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

12.4. Розподіл рейтингових балів по темах дисципліни.

Таблиця 12.2. Максимальна кількість рейтингових балів за теми (завдання)

Модуль, змістовний модуль, тема	Форма контролю	Бали
1	2	3
Модуль М1.		
Змістовий модуль 1. ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД ФОТОГРАФІЇ.		
Тема 1. Історія фотографії	-	-
Тема 2. Предмет фотографії	-	-
Разом за змістовим модулем 1	-	-
Змістовий модуль 2. ВТІЛЕННЯ ЗАКОНІВ ПЕРСПЕКТИВИ В ФОТОГРАФІЇ		
Тема 3. Лінійна перспектива	Перегляд	10
Тема 4. Тональна перспектива	Перегляд	10
Разом за змістовим модулем 2		20
Змістовий модуль 3. ВІДТВОРЕННЯ ІЛЮЗІЇ ГЛИБИНИ (ОБ'ЄМУ) ОСВІТЛЕННЯМ.		
Тема 5. Відтворення ілюзії тривимірності простору освітленням.	Перегляд	20
Тема 6. Відтворення ілюзії форми (об'єму) предметів (об'єктів) освітленням	Перегляд	10
Разом за змістовим модулем 3		30
Усього балів на модуль М1	Модульний перегляд	50
Модуль М2.		
Змістовий модуль 4. ЗАСОБИ КОМПОЗИЦІЇ В ФОТОГРАФІЇ.		
Тема 7. Точка зйомки і композиція кадру	Перегляд	10
Тема 8. Визначення меж фотографічного зображення.	Перегляд	10
Разом за змістовим модулем 4		20
Змістовий модуль 5. АКЦЕНТ.		
Тема 9. Світловий акцент.	Перегляд	10
Тема 10. Інші способи створення акценту.	Перегляд	10
Разом за змістовим модулем 5		20
Усього балів на модуль М2	Модульний перегляд	40
Складання портфоліо. Експозиція перегляду	Екзаменаційний перегляд	10
Усього рейтингових балів на дисципліну		100

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

13.1. Методичні рекомендації

13.1.1. Методичні вказівки по виконанню практичних завдань дисципліни «Основи фотографії» для студентів третього курсу спеціалізації «Графіка». Освітньо-кваліфікаційний рівень – бакалавр. Галузь знань – «Мистецтво» 0202. Напрямок підготовки – «Образотворче мистецтво» 6.020205. Укладач – к. т. н., доц. Супрун О. Д. – Харків. ХДАДМ, 2010 – 13с.

13.2. Тезаурус навчальної дисципліни «Основи фотографії»

Українська мова	Англійська мова	Російська мова
1	2	3
Аберація	Aberration	Аберрация
Автоспуск	Self-Timer	Автоспуск
Автофокус	Auto Focus	Автофокус
Анастигмат	Anastigmat	Анастигмат
Апертура	Aperture	Апертура
Асоціація	Association	Ассоциация
Ахромат	Achromate	Ахромат
Баланс білого	White Balance	Баланс белого
Видошукач	Viewfinder	Видоискатель
Гістограма	Histogram	Гистограмма
Градiєнт	Gradient	Градиент
Діафрагма	Aperture	Диафрагма
Дифузор	Diff	Рассеиватель
Експозиція	Exposure	Экспозиция
Ескіз	Sketch	Эскиз
Етюд	Study	Этюд
Ефект	Effect	Эффект
Жанр	Genre	Жанр
Затвор	Shutter	Затвор
Зум	Zoom	Зум
Кадр	Frame	Кадр
Камера	Camera	Камера
Карта пам'яті	Memory card	Карта памяти
Колаж	Collage	Коллаж
Кольорова температура	Color temperature	Цветовая температура
Композиція	Composition	Композиция
Контраст	Contrast	Контраст
Корекція	Correction	Коррекция
Маска	Mask	Маска
Матриця	Matrix	Матрица
Монітор	Monitor	Монитор
Монокль	Monokl	Монокль
Монтаж	Montage	Монтаж
Негатив	Negative	Негатив
Нюанс	Nuance	Нюанс
Об'єктив	Lens	Объектив
Пам'ять	Memory	Память
Палітра	Palette	Палитра
Перископ	Periskop	Перископ
Перспектива	Perspective	Перспектива
Піксель	Piksel	Пиксель
Позитив	Positive	Позитив
Програма	Program	Программа
Проявник	Developer	Проявитель
Ракурс	Rakurse	Ракурс
Реклама	Reklame	Реклама
Рефлектор	Reflector	Отражатель
Роздільна здатність	Resolution	Разрешение
Різкість	Sharpness	Резкость
Світлина	Photography	Фотография
Світлочутливість	Seusitive to light	Светочувствительность

1	2	3
Сканування	Skaning	Сканирование
Світлосила	Max. Aperture	Светосила
Спалах	Flash	Вспышка
Срібло	Silver	Серебро
Стеноп	Stenop	Стеноп
Файл	File	Файл
Фактура	Invoice	Фактура
Фіксаж	Fixer	Фиксаж
Форма	Form	Форма
Фотографіка	Photographic	Фотография
Фотографія	Photographie	Фотография
Фотоплівка	Photofilm	Фотопленка
Фотопапір	Photopaper	Фотобумага
Фотомонтаж	Photomontazh	Фотомонтаж
Фотонарис	Photoessay	Фотоочерк
Фоторепортер	Photoreporter	Фоторепортер
Шум (зерно)	Noise (grain)	Шум (зерно)
Штатив	Tripod	Штатив

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Дэйли Т. Основы фотографии. М., «Арт-Родник». 2004.
2. Дыко Л.П. Беседы о фотомастерстве. М., «Искусство», 1970.
3. Килпатрик Д. Свет и освещение. М., «Мир», 1988.
4. Кораблев Д. Современный фотопортрет. С.-Петербург, «Корона принт», 2005.
5. Розов С. Как снимать. Искусство фотографии. С.-Петербург, «Транзит книга», 2006.
6. Фомин* А.В. Общий курс фотографии.: учебник для техникумов. М., Легпромбытиздат, 1987, 256с.
7. Хеджкоу Д. Новое руководство по фотографии. С.-Петербург, «Астрель», 2005.
8. Шахрова* М.М. Загальний курс фотографії. К., «Вища школа», 1974.

Допоміжна

1. Гурлев Д.С. Справочник по фотографии. Фотосъемка. К. «Техніка». 1987
2. Супрун О.Д. Фотографічний монтаж. «Світло й тінь». Український фотомистецький журнал. №4, 1993
3. Александр Супрун. Пикториализм настоящего. Digital Photographer. №6, июнь 2007, с. 80-91. (У співавторстві з Сергієм Рябоконеком).
4. Александр Супрун. Открыто о скрытой камере. Photographer. № 3, март 2008, с. 56-70.
5. Супрун О.Д. Цифрова реалізація ФДП-методу фотографіки. Матеріально-художня культура: проблеми теорії та практики// Збірник статей Всеукраїнської конференції за підсумками роботи у2011-2012 н.р., 16-18 травня 2012р., ХДАДМ.- Харків, 2012, с. 140.
6. Супрун О.Д. Фотографічна перспектива. Матеріально-художня культура: проблеми теорії та практики// Збірник статей Всеукраїнської конференції за підсумками роботи у2012-2013 н.р., 14-19 травня 2013 н.р., ХДАДМ.- Харків, 2013, с. 120- 123.
7. Супрун О.Д. Образотворчі можливості фотографічної оптики. Теорія і практика матеріально-художньої культури. XVI електронна наукова конференція. Харків, ХДАДМ, 17 грудня 2013р. // Збірник матеріалів, 17 грудня 2013 р. - Харків: ХДАДМ, 2013. с. 57-61.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://www.cambridgeincolour.com/ru/tutorials/htm>
2. <http://ru.wikipedia.org/wiki/>
3. <http://cse7/net/>
4. <http://graphics.stanford.edu/courses/cs178/>
5. <http://www.mccordall.com/photography/lessons>

Примітка. Підручники (*) - у наявності в бібліотеці ХДАДМ.